

Hoofdluisprotocol

Inleiding

Hoofdluis komt vooral bij jonge kinderen voor (tussen de 3 en 12 jaar) en vormt op de basisscholen een groot probleem. Het voorkomen van hoofdluis is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders. Het is de verantwoordelijkheid van de school een aantal voorzorgsmaatregelen te nemen, waardoor de verspreiding van hoofdluis zoveel mogelijk wordt beperkt. Dit hoofdluisprotocol is bedoeld om duidelijkheid te verschaffen aan alle bij de school betrokken personen over hoe de school wenst om te gaan met de bestrijding en de voorkoming van hoofdluis bij de leerlingen en wellicht het personeel. In dit protocol is tevens achtergrondinformatie voor ouders te vinden en een voorbeeldbrief die gebruikt kan worden indien in een groep hoofdluis wordt geconstateerd.

Na elke schoolvakantie vindt er op school een periodieke luizencontrole op de woensdag plaats. Dit gebeurt door hulpouders onder leiding van een coördinator. Hieronder volgen de stappen die worden gezet als er hoofdluis of neten bij een leerling worden geconstateerd.

Protocol

Indien bij een leerling hoofdluis (neten/larven/luizen) is geconstateerd, worden de volgende stappen gezet.

1. De ouders van de betreffende leerling worden direct of na schooltijd gebeld door de leerkracht.
 - Bij constatering van neten (eitjes) kan de behandeling van de leerling, na schooltijd, starten.
 - Bij constatering van larven/luis op het hoofd, wordt de leerling per direct naar huis gestuurd om deze uit het haar te laten verwijderen door een van de ouders/verzorgers, tenzij de leerkracht anders beslist. Dit om besmetting van anderen leerlingen te voorkomen. De leerling wordt, na verwijdering van de larven/luis uit het haar, terug op school verwacht. Verdere behandeling kan na schooltijd plaatsvinden.
2. De leerkracht stuurt aan alle ouders een mail via MSI waarin de uitslag van de controle wordt medegedeeld.
3. De leerling, waarbij larven/luis was geconstateerd, wordt na 1 week nogmaals gecontroleerd. Ook de kinderen die niet aanwezig waren tijdens de periodieke luizencontrole worden dan gecontroleerd. Er vindt een her controle van de hele groep plaats.
4. Als er tijdens de her controle(s) bij de betreffende leerling nogmaals hoofdluis wordt geconstateerd, worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek met de intern begeleider. Ook wordt de GGD jeugdverpleegkundige door school gevraagd een (telefonische) afspraak te maken met de betreffende ouders. De GGD jeugdverpleegkundige adviseert de ouders in het bestrijden van de hoofdluis.
5. Vervolgens stellen de betreffende ouders samen met de intern begeleider een behandelingsplan of overeenkomst op over de aanpak van de hoofdluis en binnen welk termijn het probleem opgelost dient te zijn. Daarbij geldt een maximale termijn van 3 maanden ná de 1^e her controle.
6. Indien ná de maximale termijn van 3 maanden blijkt dat er nog steeds sprake is van hoofdluis, neemt de intern begeleider binnen 2 dagen contact op met de GGD jeugdverpleegkundige voor het maken van een afspraak met de betreffende ouders. De ouders krijgen dan op school nogmaals instructie van de GGD jeugdverpleegkundige hoe de hoofdluis te bestrijden.

openbare basisschool

Het Volle Leven

7. Als er vervolgens 2 weken ná deze instructie nog steeds of wederom hoofdluis bij de betreffende leerling is geconstateerd, wordt de leerling naar huis gestuurd voor directe behandeling door de ouders.
8. Indien de ouders hulp weigeren en het probleem niet door hen wordt opgelost, zal schorsing op directie- of bestuursniveau worden ingezet. Hiervoor worden de stappen uit het protocol 'Schorsing' van De Haagse Scholen gevolgd.

openbare basisschool

Het Volle Leven

Bijlage 1 - Achtergrondinformatie voor ouders en verzorgers

Hoe krijg je hoofdluis?

Hoofdluis kun je krijgen door direct contact met iemand die hoofdluis heeft, dit gebeurt tijdens het spelen omdat kinderen dan vaak de hoofden letterlijk bij elkaar steken. De luizen lopen van het ene hoofd naar het andere. Springen kunnen ze niet.

Hoe ontdekt u hoofdluis?

Hoofdluis begint vaak met jeuk, maar niet altijd. Als u controleert kijk dan goed tussen de haren, met name achter de oren en in de nek. U ziet de hoofdluizen bewegen/lopen. Een hoofdluis is ongeveer 3 millimeter en grijsblauw of, nadat hij bloed opgezogen heeft, roodbruin van kleur. Controleer bovendien ook door het haar met een kam met fijne tanden boven wit papier of de wasbak te kammen. De luizen zullen vallen en te zien zijn als gekleurde spikkels.

Neten zijn de eitjes van de hoofdluis waar een larve in zit. De hoofdluis legt, of liever gezegd plakt, de eitjes, waar de neet zich uit vormt, stevig vast aan de onderkant van een haar dicht bij de huid. Er is sprake van een levende verse neet als deze zich dus dicht op de hoofdhuid bevindt. Een luis kan ongeveer vijf eitjes per dag leggen. Dus per dag worden er per luis vijf neten in je haar gepland. Een neet is ton-vormig en ongeveer één millimeter groot en heeft een geelwitte kleur. De neet heeft ongeveer acht dagen nodig om uit te komen en zijn leven verder voort te zetten als hoofdluis. Neten hebben zo hun favoriete plekken op het hoofd: in de haren onder de pony, achter het oor en in de nek. Neten lijken op roos. Daar worden neten dan ook regelmatig mee verward. Sommige vinden neten lijken op zoutkorreltjes. Het verschil, en datgene waar je een neet ook aan herkent, is dat neten behoorlijk vastgekleefd zitten aan de haren. Neten laten niet zo makkelijk los, zeg maar behoorlijk moeilijk. Een oude neet is een neet die echter meer dan 1 centimeter van de hoofdhuid af zit. U kunt er gerust op zijn dat deze neet niet meer uit komt. Het gevaar voor besmetting is dan geweken. Deze dode, lege, uitgegroeide neten, die grijzer van kleur zijn, worden helaas vaak ten onrechte voor levende neten aangezien. Deze niet-actieve neten kunnen volstrekt geen kwaad en worden vanzelf geleidelijk uitgewassen. De afstand tussen de hoofdhuid en de plek waar de neet in het haar zit, is een maatstaf voor de leeftijd van de neet. Hierbij komt één centimeter overeen met ongeveer één maand. Omdat neten na maximaal tien dagen uitkomen, zijn alle neten die verder dan een halve centimeter van de hoofdhuid af zitten of dood, of reeds uitgekomen. Deze vormen dus geen verder risico. Deze dode of lege neten zullen geleidelijk door wassen en kammen uit het haar verdwijnen. Als de larve echter nog in een neet zit kunt u van vooraf aan beginnen als de larve uitkomt.

Om helemaal zeker te zijn dat u van ook alle levende neten af bent kunt u het best alle neten na de behandeling er met een fijne netenkam uit kammen. Bij de behandeling moeten alle luizen en alle levende neten gedood worden.

Wat moet u doen wanneer u zelf hoofdluis heeft geconstateerd?

- Dit melden op school (zo mogelijk dezelfde dag) bij de leerkracht van uw kind.
- Begin direct de behandeling: het dagelijks kammen van het natte haar (met gewone crèmespoeling erin) met een netenkam eventueel in combinatie met gebruik van een lotion voor het doden van de luizen.

openbare basisschool

Het Volle Leven

Is het erg om hoofdluis te hebben?

Hoofdluis is beslist geen drama en u hoeft uzelf niets te verwijten als uw kind hoofdluis heeft. Het is betrekkelijk onschadelijk, maar kan heel veel jeuk geven. Door krabben kunnen er infecties ontstaan en is vooral vervelend voor kinderen met een gevoelige hoofdhuid. Het krijgen van hoofdluis heeft helemaal niets te maken met lichamelijke hygiëne.

Na schoolvakanties lijkt het vaak alsof er epidemieën zijn doordat dan veel schoolkinderen gecontroleerd worden. Hoofdluis komt dan niet zozeer meer voor, maar wordt simpelweg vaker ontdekt.

Preventie

Het luizenvrij houden van de school begint bij u! Wat kunt u thuis doen?

- Controleer zelf thuis regelmatig uw eigen kinderen, met name op het einde van een vakantie.
- Melding aan de school als uw kind luizen heeft. Zij kunnen dan de klas laten controleren.
- Leen geen kammen en borstels, mutsen of hoofddoekjes uit.
- Laat uw kind geen jassen/mutsen/helmen van anderen dragen.

Behandeling: Luis in je haar? Kammen maar!

Er zijn twee manieren om hoofdluis te behandelen:

1. Kammen.
2. Kammen in combinatie met gebruik van een antihoofdluismiddel.

1. Kammen

Vanaf de start van de behandeling dient gedurende 14 dagen dagelijks het haar gekamd te worden volgens de kaminstructie (zie hieronder) Het dagelijks uitkammen van de luizen en neten (dood of levend) voorkomt dat tussentijds uitgekomen larven uitgroeien tot volwassen luizen en voorkomt daarmee dat nieuwe eitjes gelegd worden. Dagelijks met een speciale kam met fijne tanden het natte haar intensief kammen gedurende 2 weken is waarschijnlijk even effectief als behandeling met antihoofdluismiddelen.

Toevoegen van crèmespoeling of antiklitshampoo aan het natte haar maakt het kammen gemakkelijker en daarmee meer acceptabel. Vastgeplakte neten kan men eventueel losweken door een doekje met azijn op het haar te deppen.

- maak het haar door en door nat en verdeel de crème door het haar;
- bescherm de ogen eventueel met een washandje en kam dan met een gewone kam eerst klitten weg;
- houd het hoofd voorover boven een wasbak of een stuk wit papier;
- pak de netenkam en kam het haar van achter naar voren, tegen de hoofdhuid aan;
- start bij het ene oor en schuif plukje voor plukje, na elke kambeweging op naar het andere oor;
- veeg tijdens de kambeurt de kam regelmatig af met een witte papieren doek en kijk of u luizen ziet;
- spoel de gevonden luizen door de wc of wasbak met het papier;
- spoel daarna de crèmespoeling uit het haar;
- reinig de netenkam na het verwijderen van luizen en neten goed!

openbare basisschool

Het Volle Leven

2. Kammen in combinatie met gebruik van een antihoofdluismiddel

De behandeling met een antihoofdluismiddel moet gelijktijdig starten met het kammen. De middelen zijn niet effectief tegen de larven in de neten. Om tussentijds uit de neten gekomen larven/luizen te doden dient de behandeling volgens de instructie van de fabrikant na 7 tot 9 dagen herhaald te worden.

In Nederland zijn hoofdluis middelen vrij te koop bij apotheek of drogist in de vorm van een lotion, crème of shampoo. De werkzame stoffen zijn:

- 1) dimeticon: doden luizen door verstikking;
 - 2) malathion: doden aanwezige luizen door chemische werking;
 - 3) permethrine: doden aanwezige luizen door chemische werking;
- Alle middelen kunnen huidirritatie, overgevoeligheid en sensibilisatie (gevoelig making) als bijwerking hebben. Informeer naar bijwerkingen en contra-indicaties, want kinderen met hooikoorts, cara of eczeem kunnen gevoelig zijn voor één van de werkzame stoffen.
 - Middelen op basis van dimeticon hebben de voorkeur omdat deze middelen geen insecticiden bevatten en omdat er geen resistentie kan ontstaan tegen deze middelen.
 - Chloor inactiveert malathion. Op de dag van behandeling mogen kinderen niet zwemmen in chloorhoudend zwembad.

Oorzaken waarom de behandeling niet aanslaat:

- herbesmetting;
- onjuist gebruik van het middel;
- het achterwege laten van het dagelijks kammen gedurende 14 dagen;
- resistentieontwikkeling (bij verdenking van resistentie kan gekozen worden voor een tweede behandeling met een product met een andere werkzame stof).

Meer informatie

Richtlijnen en verder informatie zijn te vinden op:

- de GGD Midden Brabant, te vinden via www.ggd.nl;
- de website voor huisartsen: www.thuisarts.nl;
- de website van het Centraal Bureau Drogisterijbedrijven: www.mijndrogistweetermeervan.nl kiezen voor 'Hoofdluis'

Bijlage 2 – Informatiebrief ouders

Beste ouders en/of verzorgers,

In de groep van uw kind is hoofdluis geconstateerd. Uw medewerking is noodzakelijk om verdere verspreiding van hoofdluis te voorkomen. Hoofdluis is een bekend probleem. Op bijna alle basisscholen in Nederland komt het regelmatig voor. De hoofdluis verspreidt zich door gewoon van het ene hoofd naar het andere te lopen, en doet dat onder andere via jas, sjaal of muts.

De enige manier om hoofdluis effectief te bestrijden, is grondig controleren en zo nodig behandelen. Dat moet dan wel op de juiste manier en bij alle leerlingen gebeuren, anders heeft het geen effect. Wij vragen u dan ook uw kind de komende twee weken dagelijks te controleren op hoofdluis. De controle kan het beste gebeuren met een zogenaamde stofkam of luizenkam. Dat is een kam, meestal van plastic, met fijne tanden:

- Kam het haar lok voor lok, boven een vel wit papier of een wit laken.
- Besteed vooral aandacht aan de pony, het haar achter de oren, op de kruin en in de nek.
- Indien u geen luizen, maar wel neten aantreft moet u beoordelen of dit levende of dode neten zijn. De plaats van de neet op het haar is daarbij van belang. Neten die op meer dan 1 cm van de hoofdhuid zitten, zijn gegarandeerd lege of dode neten en dus onschadelijk. Wanneer u geen luizen of levende neten aantreft, hoeft u niet te behandelen.
- Reinig na iedere controle de kam grondig, om te voorkomen dat u de hoofdluis overbrengt.
- Herhaal de controle dagelijks, gedurende 14 dagen.

Het is vervelend als u tot de ontdekking komt dat uw kind hoofdluis heeft. U hoeft zich echter geen zorgen te maken want hoofdluis is goed te behandelen. Daarbij is het wel van belang dat u hoofdluis zo snel en effectief mogelijk behandelt. Een geregistreerd geneesmiddel verdient de voorkeur. Als uw kind hoofdluis heeft, bevinden zich naast luis ook eitjes van die luis op het hoofd, de zogenaamde neten. Aangezien neten een bron van herbesmetting zijn, is het van belang dat ze ook verwijderd worden.

Door een combinatie van wassen en kammen worden luis en neten doeltreffend bestreden. Het hebben van hoofdluis is geen schande. Hoofdluis voelt zich het prettigst op een schoon hoofd, het hebben van hoofdluis zegt dus absoluut niets over hygiëne.

Wanneer u bij uw kind luizen en/of neten constateert, verzoeken wij u dit aan de groepsleerkracht te melden. We kunnen dan goed in de gaten houden of de hoofdluis zich niet verder verspreidt.

Wij rekenen op uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Team OBS Het Volle leven